

Fyens Stifts Bispeembede

Cirkulære om gudstjenester i Fyens Stift

A. Regelgrundlag

1. Ifølge Danske Lov 2-4-5 skal der på gudstjenestepligtige dage holdes gudstjeneste i sognets kirke. Det gælder også i de perioder, hvor pastoratets egen præst har hjemlet frihed i form af ferie, friweekend, særlige feriefridage, efteruddannelse eller orlov. Præsteembedet vil i sådanne perioder blive betjent ved anvendelse af Tjenestemandslovens regler om midlertidig tjeneste i anden stilling (§ 41) samt af præsternes rådighedsordning.
2. Der åbnedes i forordning af 17. december 1830 (kompetencen tillagt cancelliet) og kgl. resolution af 28. januar 1885 (kompetencen tillagt biskoppen) mulighed for at dispensere fra reglerne, når særlige forhold talte derfor.
3. Adgangen til at dispensere blev udvidet ved kgl. resolution af 2. november 1971, der bemyndigede biskopperne til efter indstilling fra vedkommende præst og menighedsråd at godkende at ordinære gudstjenester afholdes på andre dage og tider. Reglerne blev ændret i 1973, således at tidspunktet for gudstjenesten fastsættes af menighedsrådet.

Særlige forhold (pkt. 2) kan f.eks. være, at der i en del sogne i stiftet bor så få mennesker, at det næppe vil give mening at holde gudstjeneste i hver eneste kirke på alle gudstjenestepligtige dage, fordi der er for få i sognet til at befolke kirkebænkene.

Særlige forhold kan også være, at en række sogne er blevet lagt sammen i pastorater, og at der derfor ikke er én præst til ét sogn og én kirke.

Endelig kan det være et ”særligt forhold”, at en del mennesker gerne vil til gudstjeneste på andre tider og andre måder end søndag formiddag.

(fortsættes)

Fyens Stifts Bispeembede

B. Anvisning for gudstjenestefrekvens (antallet af gudstjenester)

Med basis i Regelgrundlaget pkt. 2 og 3 gives der mulighed for, at menighedsråd og præst/er kan anvende nedenstående anvisning for gudstjenestefrekvens i en 5-årig periode. Brug af anvisningen kræver ikke min godkendelse, men menighedsråd og præst(er) skal være enige, og jeg skal underrettes.

I: To-sogns pastorater med én præst

- i. Der afholdes mindst én gudstjeneste i pastoratet hver gudstjenestepligtig dag.
- ii. Der afholdes derudover mindst 20-24 gudstjenester i pastoratet. Når der på gudstjenestepligtige dage holdes to gudstjenester i pastoratet, tæller én af gudstjenesterne med her. Der skal holdes mindst seks gudstjenester på en anden måde og et andet tidspunkt end søndag formiddag. Det kan f.eks. være hverdags(aften) gudstjenester, lørdagsgudstjeneste med dåb, børnegudstjeneste mv. Gudstjenesterne skal være offentligt annonceret som gudstjenester, f.eks. i kirkeblad, og de skal have en liturgi og karakter, så der ikke er tvivl om, at det er en offentlig gudstjeneste.
- iii. Gudstjenesterne i-ii fordeles mellem kirkerne i pastoratet, så der tages hensyn til lokale forhold, herunder de enkelte sognes størrelse.
- iv. Der afholdes gudstjeneste i hvert sogn/hver kirke hhv. juleaften, juledag, påskedag, pinsedag.

II: Tre- og firesognspastorater med én præst

- i. Der afholdes mindst én gudstjeneste i pastoratet hver gudstjenestepligtig dag.
- ii. Der afholdes derudover mindst 30-35 gudstjenester i pastoratet. Når der på gudstjenestepligtige dage holdes to gudstjenester i pastoratet, tæller én af gudstjenesterne med her. Der skal holdes mindst seks gudstjenester på en anden måde og et andet tidspunkt end søndag formiddag. Det kan f.eks. være hverdags(aften) gudstjenester, lørdagsgudstjeneste med dåb, børnegudstjeneste, mv. Gudstjenesterne skal være offentligt annonceret som gudstjenester, f.eks. i kirkeblad, og de skal have en liturgi og karakter så der ikke er tvivl om, at det er en offentlig gudstjeneste.
- iii. Gudstjenesterne i-ii fordeles mellem kirkerne i pastoratet, så der tages hensyn til lokale forhold, herunder de enkelte sognes størrelse.
- iv. Der afholdes gudstjeneste i mindst to af pastoratets kirker hhv. juledag, påskedag, pinsedag når der hhv. 2. juledag, 2. påskedag og 2. pinsedag holdes gudstjeneste i den anden/de to andre af pastoratets kirker.

(fortsættes)

Fyens Stifts Bispeembede

III: Pastorater med 2 eller flere sogne/kirker, hvor der er mere end en præst eller flere præster, samt storsogne med 2 eller flere kirker, hvor der er mere end en præst eller flere præster:

- i. Da der som regel vil være særlige forhold, der gør sig gældende, i disse sogne og pastoratstyper, opfordres de pågældende menighedsråd og præster til at udarbejde forslag til antal gudstjenester, - både søndagsgudstjenester og gudstjenester på anden måde og andet tidspunkt end søndag formiddag, samt fordeling mellem de enkelte kirker.
- ii. Forslaget udarbejdes ud fra retningslinjerne i anvisningen ovenfor (B I og II).
- iii. Forslaget fremsendes gennem provsten til min godkendelse.

IV: Et-sogns pastorater med mere end en præst

Der afholdes som hovedregel to gudstjenester på gudstjenestepligtige dage.

For at imødekomme det behov, at man kan komme til gudstjeneste på andre tider og andre måder end søndag formiddag, er der mulighed for følgende:

- i. Der afholdes mindst én gudstjeneste i pastoratet hver gudstjenestepligtig dag
- ii. Der afholdes derudover mindst 15-20 gudstjenester i pastoratet, heraf mindst 10 som gudstjeneste på en anden måde og et andet tidspunkt end søndag formiddag. Det kan f.eks. være hverdags(aften) gudstjenester, lørdagsgudstjeneste med dåb, børnegudstjeneste, mv. Gudstjenesterne skal være offentligt annonceret som gudstjenester, f.eks. i kirkeblad, og de skal have en liturgi og karakter, så der ikke er tvivl om, at det er en offentlig gudstjeneste.

(fortsættes)

Fyens Stifts Bispeembede

C. Dispensationer

- a) **Eventuelle andre/særlige ønsker, som ikke er omfattet af anvisningen i B,** kræver dispensation og min godkendelse. Det kan f.eks. være andre sogne- og pastoratstyper end de i B, I-IV nævnte, sogne/pastorater, hvor der ikke er ansat en præst på fuld tid eller sogne/pastorater, hvor der er markante bistanndsforpligtelser.
- b) **Mindre ændringer** herunder f.eks. fælles provstigidstjeneste (evt. udendørs) på en 2. helligdag eller ”skæv” helligdag, flytning af nytårsdagsgudstjenesten til nytårsaftensdag, flytning af Store Bededags gudstjenesten til aftenen inden, eventuel aflysning af julesøndagsgudstjenesten skal godkendes af provsten.
- c) **Ændringer i forbindelse med afvikling af ferie og friweekends** skal løbende godkendes af provsten.

Procedure

Ansøgninger om dispensationer i henhold til cirkulærets punkt C.a, fremsendes til mig via provsten. Ændringer i henhold til cirkulærets punkt C.b og c fremsendes til provsten.

Meddelelse om brug af anvisningen for gudstjenestefrekvens, cirkulærets punkt B, samt godkendelse jfr. cirkulærets punkt B III, fremsendes til mig via provsten.

Eventuelle godkendelser og dispensationer, der er givet i perioden 2016 til 2021 i henhold til nærværende cirkulære, fastholdes, medmindre de er givet med en udløbsdato.

Nærværende cirkulære træder i kraft den 1. juni 2022 og erstatter cirkulære af 29. november 2016. Cirkulæret evalueres senest 5 år fra ikrafttrædelsesdag.

Ved tvivlsspørgsmål er man velkommen til at henvende sig til sin provst eller til mig.

Odense den 10. maj 2022